

F. t. 1. vedr. Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen

bestemmelsen i Schengen-konventionens artikel 40 om grænseoverskridende observation.

Det følger af aftalen, at grænseoverskridende observation sker på de i Schengen-konventionens artikel 40 nævnte betingelser.

Aftalen er gennemført i dansk ret ved lov nr. 318 af 4. maj 2000, og aftalen trådte i kraft den 1. juli 2000.

Der er desuden indgået en bilateral samarbejdsaftale mellem Danmark og Tyskland. Aftalen supplerer og konkretiserer reglerne i Schengen-konventionen om det politimæssige samarbejde mellem Schengen-medlemslandene, herunder Schengen-konventionens artikel 40 om grænseoverskridende observation. Det følger af aftalen, at grænseoverskridende observation ifølge aftalen sker i henhold til Schengen-konventionens artikel 40. Aftalen er bragt i midlertidig anvendelse fra den 25. marts 2001.

3. Udkast til ændring af Schengen-konventionens artikel 40

Som anført under pkt. 1 er der i EU opnået enighed om et udkast til rådsafgørelse om ændring af Schengen-konventionens artikel 40, stk. 1 og 7.

Udkastet indebærer, at adgangen til at foretage grænseoverskridende observation i et vist omfang udvides, således at også andre end den person, som mistænkes for at være impliceret i en strafbar handling, kan være genstand for observation. Samtidig vil det fortsat være et krav, at observationen gennemføres som led i efterforskningen af et strafbart forhold, der kan medføre udlevering.

I modsætning til observation af mistænkte personer, hvor der som anført under pkt. 2.4 i særligt hastende tilfælde kan ske overskridelse af en landegrænse uden konkret tilladelse, vil grænseoverskridende observation af ikke-mistænkte personer i alle tilfælde kræve en konkret tilladelse fra det pågældende andet medlemsland.

Udkastet indebærer endvidere, at adgangen til i særligt hastende tilfælde, hvor det ikke har været muligt at indhente forudgående tilladelse, at foretage grænseoverskridende observation af mistænkte personer i forbindelse med bestemte strafbare handlinger udvides til også at omfatte forfalskning af betalingsmidler samt bedrageri begået af organiserede bander, organiseret menneskesmugling, hvidvaskning af penge fra organiseret kriminalitet og ulovlig handel med nukleare og radioaktive materialer.

4. Justitsministeriets overvejelser

4.1. Justitsministeriet støtter udkastet til rådsafgørelse om, at adgangen til at foretage grænseoverskridende observation i et vist omfang udvides.

Udkastet vil således bl.a. være med til at sikre, at der - i de særlige tilfælde, hvor der kan opstå et praktisk behov for det - vil være mulighed for også at foretage grænseoverskridende observation i forbindelse med efterforskningen af en række grove forbrydelser, der ikke er omfattet af de gældende regler om grænseoverskridende observation. Det gælder - som anført i pkt. 3 ovenfor - f.eks. med hensyn til organiseret menneskesmugling og ulovlig handel med nukleare materialer.

Samtidig lægger Justitsministeriet vægt på, at ændringen ikke vil berøre de grundlæggende betingelser for gennemførelsen af en grænseoverskridende observation. Udgangspunktet vil således fortsat være, at grænseoverskridende observation kræver tilladelse fra det medlemsland, hvor observationen foregår. Denne tilladelse kan til enhver tid trækkes tilbage, og medlemslandet kan i den forbindelse vælge at overtage observationen. Kun i særlige tilfælde - og da under nøje opregnede betingelser - kan en grænseoverskridende observation af en mistænkt ske uden forudgående tilladelse fra det pågældende medlemsland.

For ikke-mistænkte personer vil det som anført under pkt. 3 gælde, at grænseoverskridende observation ind i Danmark i alle tilfælde vil kræve en konkret tilladelse fra de danske myndigheder.

4.2. På den anførte baggrund indeholder lovforslaget de nødvendige ændringer af lov nr. 418 af 10. juni 1997 om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen med henblik på gennemførelse af den foreslåede rådsafgørelse.

Der foreslås således en ændring af lovens § 1, der indebærer, at Folketinget giver justitsministeren bemyndigelse til på Danmarks vegne i Rådet at medvirke til vedtagelsen af rådsafgørelsen.

Endvidere foreslås en ændring af § 3 i loven, således at bestemmelserne i § 3 om retten for polititjenestemænd fra et andet Schengen-medlemsland til at bære tjenestevåben i Danmark, om strafansvaret for forbrydelser begået af eller mod disse polititjenestemænd og om erstatningsansvar for skader forvoldt af disse polititjenestemænd udstrækkes til ligeledes at gælde for opgaver, som disse polititjenestemænd udfører i Danmark i medfør af Schengen-konventionens artikel 40 som ændret ved rådsafgørelsen.

Der kan rejses spørgsmål om, hvorvidt det er nødvendigt som følge af rådsafgørelsen at ændre lovens § 3. Bestemmelsen i § 3 henviser således bl.a. til arti-